

Financieel beleid tot 2030 PKN-gemeenten Boxmeer, Gemert-Boekel en Venray

CONCEPT

Aanleiding

Enkele jaren geleden is door de besturen van de PKN-gemeenten Boxmeer, Deurne, Gemert-Boekel (Elsendorp) en Venray in beginsel besloten samen te gaan tot één (juridische) PKN-gemeente, waarbij plaatselijk de kerken in stand blijven. Het uitgangspunt is op 1 januari 2024 te starten met de nieuwe organisatie. Na een lange positieve voorbereidingsfase is op 24 mei 2023 duidelijk geworden, dat dit voor Deurne (nog) niet haalbaar is. De andere drie gemeenten vervolgen het samengaan proces, ten einde op 1 januari 2024 samen te smelten tot één organisatie.

Inleiding

Organisatorisch en financieel heeft het afvallen van Deurne belangrijke gevolgen. Dit geldt eveneens voor de predikantsformatie.

Voor het financiële inzicht is voor 2024 alvast de Begroting (zie bijlage) en de Meerjarenraming 2024 – 2030 (zie de bijlage) gemaakt voor de drie gemeenten na samenvoeging.

In deze notitie worden deze toegelicht en wordt op financieel gebied nader ingegaan op de consequenties voor de drie overgebleven gemeenten.

Voorts wordt in deze notitie een mogelijke aanwending van de reserves behandeld ter dekking van het afgesproken tekort, een opsomming van risico's gegeven en kort ingegaan op de formatie van de predikanten/kerkelijk werkers. Ook wordt kort aandacht gegeven aan het conceptplan "We laten van ons horen" en aan het vormen van een (verplichte) voorziening voor het toekomstig onderhoud van de begraafplaatsen.

Voor het besturen van de nieuwe organisatie dient het financiële beleid vastgesteld te worden, zodat duidelijk is welke richting het opgaat en elk jaar getoetst kan worden of er bijgestuurd dient te worden.

Toelichting concept Begroting 2024 en de concept Meerjarenraming 2024-2030

De Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2024-2030 zijn samengesteld voor de drie gezamenlijke gemeenten Boxmeer, Gemert-Boekel en Venray aan de hand van de Jaarrekeningen 2022 en de Begrotingen 2023 van de drie (oude) gemeenten. Hierbij is rekening gehouden met een predikantenformatieplaats van 1,2. Aanvullend is vanaf 2024 een raming van € 8.000 extra opgenomen voor administratiekosten en voor de aanschaf van een extra communicatieprogramma (inclusief digitaal collecteren, gedacht wordt aan Donkey Mobile). Hiervoor dient nog expliciet te worden besloten.

De penningmeesters van de drie gemeenten hebben de concept Begroting 2024 bestudeerd en hun opmerkingen zijn verwerkt.

Jaarlijks sluit de Meerjarenraming met een tekort van € - 37.000 in 2024 tot € - 70.000 in het jaar 2030. Dit is fors en geen florissante uitgangspositie. Tot het jaar 2030 bedraagt het totaal geraamde tekort ruim € 400.000 (periode van acht jaar).

Het voornemen is om in 2023 een voorziening te vormen voor het toekomstig onderhoud van de begraafplaatsen. Enerzijds is dit een (wettelijke) verplichting en anderzijds kunnen met deze middelen verplichtingen aan de stichting begraafplaats De Vossenbergh in Elsendorp worden opgelost. Binnenkort is er een bijeenkomst met het CCBB Noord Brabant, Limburg & Reunion Wallonne, waarin de situatie van de begraafplaatsen van onze kerk wordt besproken. Daarna zal nader de hoogte van de voorziening worden vastgesteld.

Reserves

In tegenstelling tot de begrotingscijfers zijn de reserves van de drie gemeenten aanzienlijk, terwijl bij geen gemeente de gebouwen bezwaard zijn met een hypotheek, dus schuldenvrij. Op 31 december 2022 bedragen de reserves in totaliteit ruim € 2 miljoen. Grotendeels zijn deze gevormd door waardeverminderingen van de pastorieën.

Is het mogelijk om een gedeelte van de reserves aan te wenden ter dekking van een jaarlijks tekort?

De exploitatie is moeilijk sluitend te krijgen, terwijl de kerk een behoorlijke reserve op de balans heeft staan.

Voordat we deze vraag gaan beantwoorden zullen we eerst aandacht moeten gaan besteden aan de risico's die onze nieuwe kerkgemeente loopt.

Risico's

- a. In de Meerjarenraming is nog te weinig rekening gehouden met fors stijgende personeelslasten als gevolg van de inflatie. Of de vrijwillige bijdragen naventant stijgen is de vraag.
- b. Er zijn acht gebouwen (waarvan drie monumentale) in bezit, die grote onderhoudsuitgaven in de toekomst kunnen vergen.
- c. Jaarlijks worden de waarden van de pastorieën gewijzigd op basis van de geldende WOZ-waarden voor dat jaar. Fluctuaties hierin kunnen grote voor- en nadelige gevolgen hebben voor de hoogte van de reserves.
- d. Het ledenbestand vergrijsst en de aanwas van jongeren is klein. Een plotselinge sterke daling van de vrijwillige bijdragen is niet ondenkbaar.
- e. Het onderhoud van de begraafplaatsen wordt thans verricht door vrijwilligers. In de toekomst zal het wellicht nodig zijn betaalde professionele krachten in te huren.

Het is moeilijk te bepalen hoeveel reserve achter de hand gehouden moet blijven, doch een fors bedrag als reserve is blijvend nodig.

Een andere reden om een gedeelte van de reserve in stand te houden, is de mogelijke doorstart naar een grotere organisatie in geval het ledenaantal weer gaat stijgen.

Alles afwegende zijn de voorzitters van de drie CvK's van mening, dat de komende jaren 2% met een maximum van € 35.000 per jaar van de reserves gebruikt kan worden om een gedeelte van de exploitatielasten tot 2030 te dekken. Dit betekent tot 2030 (zeven jaren) een aanwending van de reserve van maximaal € 276.000.

Het is belangrijk om thans dit financieel beleid ten aanzien van de aanwending van de reserve vast te stellen, opdat later hierop getoetst en zo nodig bijgestuurd kan worden.

Predikantsformatie

Een hulpmiddel om de predikantsformatie te bepalen kan zijn, uit te gaan van het landelijk normgetal of gemiddelde. Dit gemiddelde bedraagt ca. 1.050 leden per fulltime predikant. Deze methode is grof en is voor een grote plattelandsgemeente moeilijk hanteerbaar.

Een betere methode is, zoals reeds hiervoor gememoreerd, om voor medio 2024 een inventarisatie te maken van de gewenste werkzaamheden en tijdsbesteding van de predikant(en) en/of kerkelijk medewerkers voor de komende 7 jaren en de personeelslasten te toetsen aan het beschikbare budget.

Gelet op de financiële situatie en de noodzakelijke flexibiliteit adviseren de drie voorzitters van de drie CvK een gedeelte van de predikantsformatie blijvend op tijdelijke basis in te vullen.

Concept projectplan “We laten van ons horen”

Op 3 februari 2023 is het globale conceptplan “We laten van ons horen” ontvangen. Dit plan handelt over het opzetten van de interne en externe communicatie en het opstarten van nieuwe activiteiten. Het plan is nog niet vastgesteld.

Om ook over 10 jaar nog een bloeiende geloofsgemeenschap te hebben is het van belang om een kerkelijk werker aan te stellen (bij voorbeeld voor min. 0,5 fte gedurende 4 jaar). Deze krijgt opdracht om buiten de bestaande, actieve gemeenteleden vormen en nieuwe doelgroepen te vinden waardoor de toekomst van een geloofsgemeenschap/kerk behouden blijft.

Het uitgangspunt van het plan is dat een deskundige wordt ingehuurd (eigen personeel en/of vrijwilligers hiervoor inzetten zou ook kunnen!) om deze extra activiteiten te verrichten en dat circa twee derde van de kosten wordt gefinancierd door derden. Onze eigen nieuwe kerk zou dan een derde deel moeten opbrengen. Maximaal zou dan hiervoor een bedrag apart gezet dienen te worden van ca. € 100.000.

Financiële samenvatting

In onderstaande tabel zijn de geraamde tekorten van de jaren 2023 t/m 2030 opgenomen van het bijgaande overzicht Meerjarenramingen Boxmeer, Gemert-Boekel en Venray (eerste kolom). In de tweede kolom is de voorgestelde aanwending van de reserve opgenomen. De derde kolom geeft het nog te bezuinigen bedrag weer. Alles afgerond op duizenden.

<u>Jaar</u>	<u>Begrotingstekort</u>	<u>Aanwending reserve</u>	<u>Te bezuinigen</u>
2023	€ 31.000	€ 31.000	€ 0,00
2024	€ 37.000	€ 35.000	€ 2.000
2025	€ 44.000	€ 35.000	€ 9.000
2026	€ 49.000	€ 35.000	€ 12.000
2027	€ 54.000	€ 35.000	€ 19.000
2028	€ 59.000	€ 35.000	€ 24.000
2029	€ 65.000	€ 35.000	€ 30.000
2030	€ 70.000	€ 35.000	€ 35.000

De voorgestelde aanwending van de reserve is in de periode 2023 – 2030:

- Tekort 2023	€ 31.000
- Dekking tekorten 2024 – 2030 7 x € 35.000 is	€ 245.000
- Vorming voorziening onderhoud begraafplaatsen	PM
- Dekking project “We laten van ons horen	<u>€ 100.000</u>
Totaal afname reserve	<u>€ 376.000</u>
	=====

Indien er niet te veel onverwachte tegenvallers zijn (zie de risico's) resteert er op grond van dit beleid in het jaar 2030 nog een reserve van € 1,5 miljoen.

Advies

- Predikant of kerkelijk werker aanstellen in tijdelijke dienst voor de perioden 1 juli 2023 t/m 31 december 2023 en 1 januari 2024 t/m 30 juni 2024 of eventueel tot en met 2024;
- De komende jaren mag 2% met een maximum van € 35.000 per jaar van de reserves aangewend worden van de reserve;
- Concept projectplan “We laten van ons horen” verder concreet uitwerken, subsidie aanvragen en na subsidietoekenning maximaal een eigen budget van € 100.000 (dekking uit reserve) vaststellen;

- d. De gewenste werkzaamheden inventariseren van de predikant(en) en/of kerkelijk werkers vaststellen, alvorens over te gaan op de aanstelling van een predikant/kerkelijk werker vanaf 1 juli 2024;
- e. Een gedeelte van de predikantsformatie blijvend op tijdelijke basis in te vullen;
- f. Bezuinigingsplan opstellen voor de jaren 2024 t/m 2030.